



Forum Standaardisatie

Postbus 840112508 AA Den
Haag
www.forumstandaardisatie.nl

Contactpersoon

Désirée Castillo Gosker
Desiree.castillogosker@logius.nl

Datum

3 september 2013

CONCEPT

verslag

Vergaderdatum en -tijd 3 september 2013, 14.30-17.00 uur

Vergaderplaats Academie voor Wetgeving
Lange Voorhout 62, 2514 EH Den Haag

FORUM STANDAARDISATIE

Aanwezig

Nico Westpalm van Hoorn

Leden:

Erwin Bleumink

Guus Bronkhorst

Bruun Feijen

Gerard Hartsink

Ron Rozendaal voor Maarten Hillenaar

Gé Linssen

Steven Luitjens (tot en met agendapunt 6 WDO)

Wim van Nunspeet

Marcel Reuvers (vanaf agendapunt 6)

Ron Roozendaal namens Maarten Hillenaar

Nico Romijn

Simon Spoormaker

Bert Uffen

Joop van Lunteren (adviseur)

Arianne de Man (vanaf agendapunt 6)

Gastsprekers

Anton van Weel

Hans Overbeek

voorzitter

gelieerd aan:

Surfnet

Ministerie van BZK

Belastingdienst

ABN/Amro

CIO RIJK/ICCIO

Ministerie van EZ

Logius

CBS

Geonovum

ICCIO

KING

Portbase, Cargonaut &

COPAS

BKWI

HEC

IPO

ICTU

KOOP

Bureau Forum Standaardisatie (BFS)

Désirée Castillo Gosker

Joris Gresnigt

Ludwig Oberendorff

Marijke Salters

Maarten van der Veen

Peter Waters

dossier

Secretaris BFS (verslag)

Internationaal

Hoofd BFS

Linked data/ adoptie

Open standaarden, lijsten

Vraagsturing

Afwezig

Cor Franke

David de Nood

Piet Ribbers

Franke Interim Management

VNO-NCW & MKB-Nederland

Universiteit Tilburg

Agenda

1. Opening en agenda
2. Verslag Forumvergadering 18 juni 2013
3. Programma Forumvergadering 17 december 2013
4. Architectuurschets Stelsel van Basisregistraties en rol Forum Standaardisatie
5. Internationaal
6. Open standaarden, lijsten
7. Open standaarden, adoptie
8. Linked Open data
9. Voorzieningen
10. Voortgangsrapportage
11. Rondvraag/afsluiting

1. Opening en agenda

De voorzitter opent de vijfenveertigste vergadering van het Forum Standaardisatie, stelt de aan- en afwezigen vast en verwelkomt Erwin Bleumink, directeur van Surfnets en Gé Linssen, plaatsvervangend directeur van de directie Regeldruk en ICT beleid van het ministerie van Economische Zaken. Na het vertrek van Michiel Stal neemt Gé Linssen plaats in het Forum. Voorts welkom aan Nico Romijn en Ron Rozendaal, die deze vergadering respectievelijk Cees Hamers (KING) en Maarten Hillenaar (ICCIO) zullen vervangen.

2. Verslag Forumvergadering 18 juni 2013

De tekst van het verslag vastgesteld zonder aanvullende opmerkingen.

Over de actiepunten:

- Actiepunt 1: Maarten van der Veen meldt dat 12 september een adoptie-evaluatie bijeenkomst wordt georganiseerd voor de ISO 27001/ISO27002

standaarden. BZK DGOBR is bij die bijeenkomst om de BIR en de relatie met de ISO standaarden toe te lichten.

- Aan de actiepunten 2 t/m 5 (over de toezending van vergaderstukken en de vorige vergadering) is voldaan.
- Actiepunt 6: Er is geen commentaar gekomen op de flyer Landkaart Semantiek.
- Actiepunt 7: terugkoppeling op mogelijke centrale registratiefunctie voor gemeenten (zie adoptie aanpak advies DNSSEC), actie Cees Hamers. Blijft staan voor de volgende vergadering.
- Actiepunt 8: Nagaan voortgang adoptie SEPA binnen het rijk. Actie Ron Rozendaal/ Maarten Hillenaar. Ron Rozendaal meldt dat het er naar uitziet dat de implementatie van SEPA op tijd klaar zal zijn.
- Actiepunt 9: KING in contact brengen met BNG in relatie tot SEPA. Dit actiepunt blijft staan.
- Actiepunt 10: Nagaan voortgang adoptie SEPA binnen gemeenten. Nico Romijn meldt hierop dat KING de inbouw van SEPA door software leveranciers monitort, en dat alle relevante leveranciers kenbaar hebben gemaakt op te zullen leveren voor 1 januari.
- Actiepunt 12: Aandacht voor de adoptie van IPv6 in de Architectuurraad van de Manifestgroep. Bert Uffen meldt dat voor dit punt aandacht is gevraagd.
- De acties 13 en 14 staan op de agenda van deze vergadering.

3. Programma Forumvergadering 17 december 2013

Het Forum discussieert over de verschillende opties, waaronder de ter vergadering geopperde mogelijkheid om een Engelse afvaardiging hiernaartoe uit te nodigen. Van verschillende kanten wordt echter ook het belang belicht om zelf een kijkje te gaan nemen in Londen. Vooral de werkwijze van het ontwikkelteam schijnt erg indrukwekkend te zijn. Veel Forumleden stellen het op prijs om eens per jaar langer van gedachten te wisselen. Wat de agenda's betreft meldt alleen Erwin Bleumink bij de datum van de 17^{de} december een probleem, de overige aanwezige Forumleden kunnen 17 en (de ochtend van) 18 december wel vastleggen. Besloten wordt om eerst te proberen Liam Maxwell (CTO Cabinet Office) voor de Forumvergadering uit te nodigen. Mocht dat niet lukken, dan willen de meeste Forumleden naar Londen. Er zal dan meer tijd worden ingeruimd om het kenniscentrum aldaar te bezoeken dan nu in het programmavoorstel staat.

4. ~~Architectuurschets Stelsel van Basisregistraties~~

Link naar de presentatie:

<https://www.forumstandaardisatie.nl/sites/default/files/FS/2013/1029/Presentatie-Architectuurschets-Gegevensuitwisseling-Forum-Standaardisatie-03-09-2013-.pdf>

Anton van Weel, stelselarchitect van ICTU, heeft naar aanleiding van de discussie rondom de standaard ebMS – WUS opdracht gekregen van de Programmaraad Stelsel van Basisregistraties (PSB) een Architectuurschets te maken voor het Stelsel van Basisregistraties. In dit stuk staan drie aanbevelingen met betrekking tot het Forum Standaardisatie:

1. Aanscherpen huidige procedures: duidelijker afbakening van functioneel en organisatorisch toepassingsgebied van (nieuwe) standaarden op de 'pas-toe-of-leg-uit'-lijst.;
2. Ook andersoortige overheidsafspraken vastleggen en ontsluiten: lijst met erkende voorzieningen;
3. Treed in overleg met beheerders van afsprakenstelsels van samenwerkingsverbanden over de samenhang tussen de verschillende afsprakenstelsels.

De discussie gaat over de laatste aanbeveling. Anton van Weel wijst er op dat het Forum vooralsnog veel aandacht heeft besteed aan sectoroverstijgende interoperabiliteit.

De aanbeveling aan het Forum is om - aanvullend op die aanpak - in overleg te treden met beheerders (zoals BKWI, RINIS, Geonovum, en Nictiz) van afsprakenstelsels (o.a. SUWI, GEO-standaarden) van samenwerkingsverbanden, over de samenhang tussen de verschillende afsprakenstelsels. Dit met het oog op het 'onderlangs' stimuleren van het ontstaan van interoperabiliteit.

In reactie hierop vertelt Bert Uffen dat hij onlangs met een aantal andere directeurs van 'collega-organisaties' uit andere sectoren, een informele tafel heeft ingericht om van elkaar te leren en evt. meer samenwerking te bereiken. Deze initiatieven zijn echter pril en hij vraagt het Forum hiermee rekening te houden bij de timing van eventuele acties.

Het overwegen van een eerste stap op architecten-niveau lijkt hem kansrijk(er). Ludwig Oberendorff meldt dat BFS biltateraal overleg tussen deze beheerders van samenwerkingsverbanden zou kunnen faciliteren, maar is daar voldoende duidelijk vraag naar (van die organisaties)? De discussie spitst zich toe op (afbakening van) de taak van het Forum waarbij onder meer de volgende opmerkingen worden gemaakt:

- De adviezen uit de Architectuurschets sluiten goed aan bij de doelstellingen van Forum en College zoals geformuleerd in het instellingsbesluit van 2005;
- Binnen de sectoren is de massaliteit te vinden;
- Ook buiten de overheid zijn samenwerkingsverbanden die een rol kunnen spelen, waarbij rekening gehouden moet worden met het karakter van het samenwerkingsverband, bijvoorbeeld technisch of juridisch;
- BZK bezint zich momenteel in brede zin op de governance van de verschillende partijen binnen de e-overheid;

- Acties van het Forum gaan steeds verder richting implementatie;
- De gemeenten staan voor grote decentralisatieoperaties en zij zijn gebaat bij elke steun op standaardisatiegebied.
- Er wordt opgeroepen extra 'bestuurlijke drukte' incl. nieuwe overleg gremia te voorkomen.

Daarnaast bestaat behoefte meer duidelijkheid te krijgen over de concrete output van deze opdracht. De voorzitter constateert dat er in het Forum voldoende draagvlak lijkt te bestaan om deze rol verder uit te werken en op te pakken (ook van de aanwezige vertegenwoordigers van de samenwerkingsverbanden), maar dat er meer duidelijkheid moet ontstaan over de concrete output (verwachtingenmanagement). De opdracht voorziet overigens in deze aanpak (twee-traps aanpak: fase 1 is uitwerking precieze opdracht). Guus Bronkhorst, Nico Romijn, Ron Rozendaal, Bert Uffen en Gerard Hartsink bieden aan mee te lezen. Anton van Weel biedt aan te adviseren als daar behoefte aan is.

Daarnaast zal deze rol in het concept werkplan voor 2014 terugkomen. In het werkplan 2014 zal ook een visie komen te staan voor de activiteiten voor de vier jaar periode na 2014.

5. Internationaal

Als toelichting bij de notitie over de relatie tussen de Europese Richtsnoeren voor mededingen en het werk van het Forum presenteert Gerard Hartsink een aantal sheets. Hij meldt dat DG Competition een aantal eisen aan het 'verplicht stellen van standaarden heeft', om te voorkomen dat ze verkapt voordeel bieden aan bepaalde marktpartijen en/of binnenlandse producten. De hoofdlijn is dat concurrenten geen afspraken mogen maken, tenzij de samenleving daar belang bij heeft. Er zijn vijf criteria ontwikkeld door DG Competition die bepalen of standaardisatie op een goede, open, inclusieve manier gebeurt. Het consultatieproces en besluitvormingsproces van het Forum is in lijn met deze criteria ingericht. Zo worden relevante stakeholders zoveel mogelijk in de procedure betrokken en genodigd. Om te voorkomen dat partijen buiten beeld blijven zal bij de intake – op verzoek van David de Nood - nog duidelijker worden beschreven wat de gevolgen van het plaatsen van een bepaalde standaard op de lijst, voor bedrijven zouden kunnen zijn. Mede zodat VNO-NCW/MKB-Nederland gerichter kan zoeken naar input vanuit haar achterban.

Link naar de sheets:

<https://www.forumstandaardisatie.nl/sites/default/files/FS/2013/1029/Presentatie-Horizontal-guidelines-tbv-Forum-Standaardisatie-03-09-2013.pdf>

6. Open standaarden, lijsten

De bespreking van dit agendapunt start met de bespreking van het WDO Datamodel (douane-informatie, ter kennisname op de agenda). Voor deze standaard is op 5 juni jl. een rondetafel gehouden. Arianne de Man geeft aan dat tijdens de ronde tafel het draagvlak voor- en het toepassingsgebied van de standaard zijn besproken en dat een aantal issues aan bod zijn gekomen. Dit betrof bijvoorbeeld de prijsstelling van de standaard en de coördinerende rol van de Douane. Simon Spoormaker meldt dat hij een aantal onduidelijkheden in het advies ziet dat uit de ronde tafel naar voren naar voren is gekomen en dat nu aangeboden wordt ter openbare consultatie. Het lijkt hem te vroeg is om hier nu 'ja' op te zeggen. Joop van Lunteren wijst op de relatie met het "Single Window Maritiem". Steven Luitjens adviseert de procedure in ieder geval niet te overhaasten. Graag wil hij samen met Cor Franke (in de vergadering niet aanwezig) en Simon Spoormaker nader overleggen. De voorzitter stelt vast dat het verstandig is om na afloop van de consultatie, de tijd te nemen om een werkbaar uitkomst te vinden. De WDO standaard wordt weer geagendeerd op de volgende Forumvergadering.

6a Status 'Uitstekend beheerproces'

Arianne de Man licht toe dat beheerders van standaarden sinds medio 2011 bij de toetsing van de standaard voor de lijsten, de status 'Uitstekend beheerproces' kunnen verkrijgen. Dit houdt in dat het beheer van de standaard dermate goed en open is vormgegeven dat een nieuwe versie niet door het Forum getoetst hoeft te worden. Omdat er veel belangstelling is voor het verkrijgen van deze status, zijn in voorliggende notitie de relevante criteria geoperationaliseerd. Het Forum stemt in met de acties uit de notitie.

7. Open standaarden adoptie

7a Brief aan BRG.

Ludwig Oberendorff meldt dat een concept brief is afgestemd met verschillende partijen. Hij heeft het advies gekregen om in gezamenlijkheid nadere acties te concretiseren, door afstemming met de direct betrokkenen (die overheidsorganisaties die de acties moeten laten uitvoeren).. Dit wordt voorbereid. Omdat de Regiegroep verschuift kan de brief mee naar de volgende Forumvergadering. Daarmee wordt ingestemd.

7b en c Reactie op ontwerp E-ID stelsel.nl

Arianne de Man geeft aan dat de reactie van BFS op de Strategische verkenning eID stelsel voorligt in verband met de adviesrol die het Forum heeft ten aanzien van de standaarden en koppelvlakken in het eID stelsel. Er is dus nog geen sprake van besluitvorming in het traject eID stelsel zelf. BFS zal het eID programma

vragen wanneer en op welke wijze daar consultatie met o.a. bedrijfsleven plaatsvindt.

David de Nood (schriftelijk) en Gerard Hartsink vragen hoe aansluiting met internationale ontwikkelingen is geborgd. BFS zal dat punt meenemen in de reactie.

De vragen t.a.v. de samenhang met eHerkenning, helderheid over demultimiddelen strategie, het gebruik in eCommerce, het ontbreken van het perspectief van de klant (veilig, makkelijk, goedkoop) zullen naar het eID programma worden doorgeleid.

7d t/m f

Met het oog op de tijd wordt besloten de punten "ter informatie: niet te bespreken. Deze staan toegelicht in de oplegnotitie en bijbehorende stukken.

8. Linked Open data

Marcel Reuvers en Hans Overbeek (KOOP) geven een presentatie over de pilot Linked Open Data (PiLOD) van Geonovum en de URI-strategie. De informatie over de PiLOD wordt enthousiast ontvangen. De voorzitter vraagt hoe het Forum kan bijdragen aan de totstandkoming van een gedragen URI-strategie op weg naar toevoeging op de PTOLU lijst. Ron Roozendaal vraagt aandacht voor timing, daarvoor lijkt het nu nog te vroeg. Bert Uffen is onder de indruk van de mogelijkheden maar sluit aan bij de opmerking over timing. Hij wil graag met de initiatiefnemers inhoudelijk doorpraten. Joop van Lunteren legt de relatie met de streepjescode. Je hebt een gedreven leider nodig om zo'n benadering kansrijk te maken. Gé Linssen wil de presentatie binnen EZ graag ook voorleggen aan de mensen van Open Data en ook ziet hij relaties met Antwoord voor bedrijven en het Ondernemersplein. Erwin Bleumink denkt dat dit concept wellicht een versneller van onderzoek in Nederland zou kunnen zijn. De voorzitter deelt het enthousiasme maar ziet ook nog veel open vragen. Vooralsnog neemt het Forum hierin geen initiatief, maar ondersteunt de vervolg Pilot. Een onderzoek naar de voor- en nadelen van deze URI-strategie kan bijdragen aan het vervolg volgens Wim van Nunspeet. Link naar de presentatie: <https://www.forumstandaardisatie.nl/sites/default/files/FS/2013/1029/Presentatie-Linked-Open-Data-pilot-en-URI-strategie-tbv-Forum-Standaardisatie-03-09-2013l.pdf>

9. Voortgangsrapportage

Er zijn geen vragen of opmerkingen over de rapportage.

De voorzitter meldt dat gestart is met de voorbereiding van besluitvorming over verlenging van het mandaat van College en Forum. Daarbij is de aanpak geopperd om een zware externe evaluatie te vervangen door een zelfevaluatie met consultatie van de stakeholders. Mede gezien het feit dat de laatste externe

evaluatie nog heel recent is. Verder is voorgesteld om bij de evaluatie de positie van College en de positie van het Forum te onderscheiden.

Guus Bronkhorst meldt dat BZK samen met EZ onderzoek doet naar de meest wenselijke vorm van aansturing van de eOverheid. De politieke opdracht voor standaardisatie heeft het laatste jaar erg aan belang gewonnen, een aanwijzing voor verlenging van het mandaat. Verder zou een scheiding van de discussie over Forum en College denkbaar zijn.

Joop van Lunteren wijst er op dat het College is ingesteld om gezaghebbende besluiten te krijgen binnen de overheid. Die behoefte is er nog steeds. Wel kan dat desgewenst anders worden ingevuld. De Forumfunctie blijft cruciaal. Sterk daaraan blijft de inbreng vanuit wetenschap en het bedrijfsleven.

Steven Luitjens geeft aan dat besluitvorming met status belangrijk is. Dat kan elders worden belegd, maar het moet geen 'vluggertje' worden in een andere vergadering. Hij adviseert om de leden van het College dan expliciet de vraag voor te leggen hoe zij dit zien of zij zichzelf dan willen opheffen.

Ron Roozendaal adviseert om bij de evaluatie ook de sectorale aspecten (zie aanbevelingen uit de architectuurschets) te betrekken.

Gé Linssen voelt er wel voor om bij de evaluatie Forum en College te onderscheiden. Hij zal intern nagaan of dat kan. Gerard Hartsink zegt toe een link te sturen naar Europese initiatieven met contactpersonen.

De voorzitter constateert dat de vergadering voorstander is van verlenging van het mandaat en geeft aan dat de discussie voldoende richting biedt voor nadere uitwerking in het werkplan 2014.

10. Rondvraag/afsluiting

Geen opmerkingen bij de rondvraag. De voorzitter sluit de vergadering omstreeks kwart over vijf.

Actiepunten
1. Verslag 18 juni 2013: Terugkoppeling op mogelijke centrale registratie functie voor gemeenten (zie advies adoptieaanpak DNSSEC). Actie Cees Hamers
2. Verslag 18 juni 2013: Terugkoppeling Nagaan voortgang adoptie SEPA bij Rijk. Actie Ron Roozendaal/ Maarten Hillenaar.
3. Verslag 18 juni 2013: Terugkoppeling KING in contact brengen met BNG in relatie tot SEPA. Actie Bart Knubben.
4. Verslag 18 juni 2013: Terugkoppeling Nagaan voortgang adoptie SEPA bij gemeenten. Actie Cees Hamers.

5. Britse Cabinet Office uitnodigen voor Forumvergadering december. *Actie BFS*
6. Steven Luitjes zal met Cor Franke en Simon Spoormaker overleggen over WDO. *Actie Steven Luitjens*
7. De opmerkingen van de Forumleden over het consultatiedocument eID stelsel zullen worden doorgegeven. *Actie BFS*
8. Vastleggen BFS vergadering 17 en (indien bezoek aan UK) ochtend 18 december 2013 in de agenda. *Actie Allen*
9. Toezending filmpje IPV6. *Actie BFS*
10. Toezending link naar app voor de adoptie van ISO 20022 als voorbeeld voor het Forum. *Actie Gerard Hartsink*